

Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Os. 2. osasto

Tuomio
Annettu kansliassa

16/106921

Asianumero
R 15/1710

19.02.2016

Puheenjohtaja

Käräjätuomari Vilja Kutvonen

Syyttäjä

Kihlakunnansyyttäjä Heikki Stenius

Vastajat**Asianomistajat****Asia**

Virkasalaisuuden rikkominen

Vireille

14.09.2015

Syyttäjän rangaistusvaatimukset

1. Virkasalaisuuden rikkominen

8180/R/0022323/13

Rikoslaki 40 luku 5 § 1

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettu laki 24 § 3 -kohta

21.01.2011 - 20.10.2011 Lahti

██████████ on tahallaan palvelussuhteensa aikana oikeudettomasti paljastanut viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 3 -kohdan mukaan

2. Virkavelvollisuuden rikkominen

8180/R/0022323/13

Rikoslaki 40 luku 9 § 1

Henkilötietolaki 1 §, 2 §, 6 §, 7 § ja 8 §

Poliisilaki 7 luku 1 § 2 mom.

Julkisuuslaki 22 § 2 mom., 23 § 1.mom. 24 § 3-, 4- ja 26-kohdat

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettu laki 1 §, 2 § 10-kohta, 15 §, 16 §

21.01.2011 - 20.10.2011 Lahti

Enqvist on poliisin virkaansa toimittaessaan tahallaan rikkonut virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, jonka mukaan hän on oikeutettu käyttämään poliisin

tietojärjestelmän rekisteritietoja ainoastaan silloin, kun kyseessä on virka- ja työtehtävien hoitaminen.

Tekoa ei huomioiden sen haitallisuus ja vahingollisuus huomioiden ole pidettävä kokonaisuutena arvioiden vähäisenä.

3. Yllytys virkasalaisuuden rikkomiseen
8180/R/0022323/13
Rikoslaki 40 luku 5 § 1
Rikoslaki 5 luku 5 §

26.12.2010 - 20.10.2011 Helsinki

Muut asiassa esitetyt vaatimukset

Muu vaatimus

Mikäli syyte hylätään, vastaaja on vaatinut, että valtio velvoitetaan korvaamaan hänen puolustautumiskulut yhteensä 669,60 euroa laillisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tuomion antamisesta.

Vastaus

1 - 2. Vastaaja on kiistänyt syytteen virkasalaisuuden rikkomisesta ja virkavelvollisuuden rikkomisesta.

on valmistunut vanhemmaksi konstaapeliksi maaliskuussa

uskalsimyös ottaa ison asuntolainan ja hankkia asunnon kotikaupungistaan

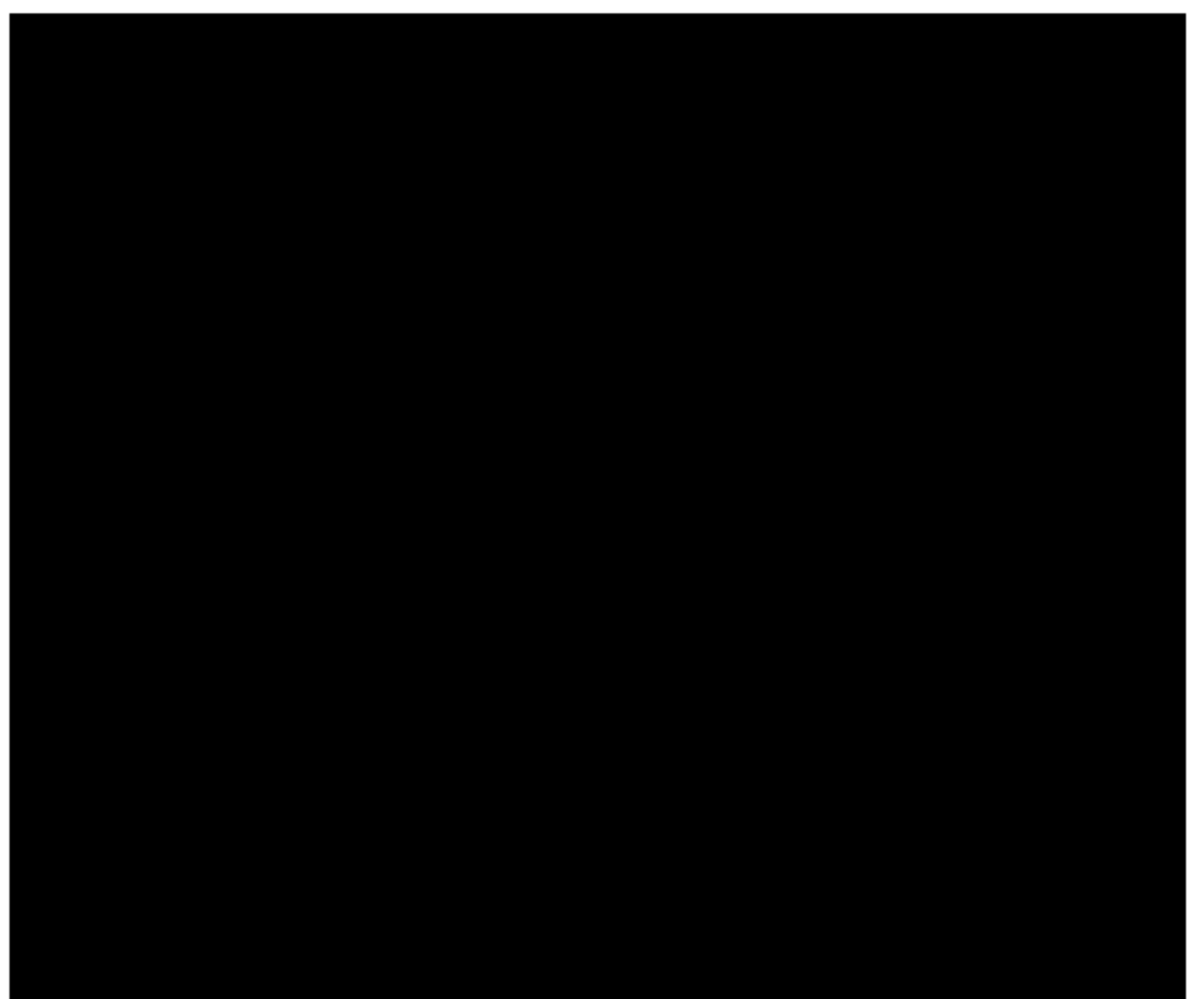
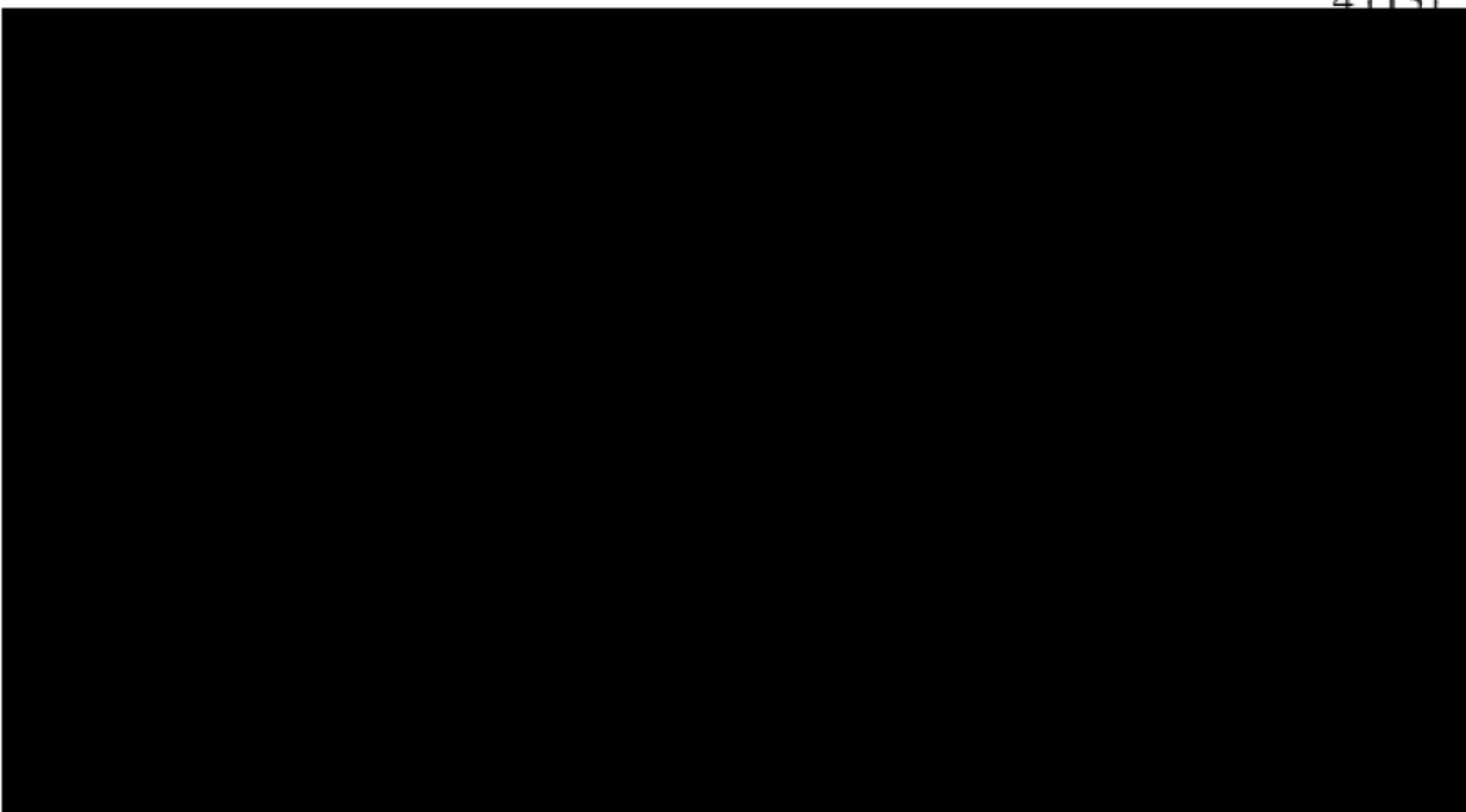
oli hakenutpaikkaa ja lopulta pääsi työhaastatteluun. Hän oli Helsingissä kokoustiloissa työhaastattelussa, jossa häntä haastateltiin ja haastattelijat kertoivat monen jopa päällystötason poliisin hakeneen kyseistä paikkaa.

moitettiin joitakin päiviä myöhemmin, että hän oli tullut valituksi kyseiseen tehtävään. Tässä vaiheessa hän oli katsonut virkamiehenä velvollisuudeksi ottaa selvää, että kyseisessä yrityksessä ei ole meneillään mitään sellaista, mikä saattaisi vaarantaa luottamusta poliisina ja estää työskentelyn siellä. mielestään poliisina velvollinen selvittämään, voiko virkamiehenä mennä kyseiseen yritykseen töihin. Hän oli lukenut netistä negatiivisiakin kommentteja tämän alan yrityksistä, joten hän oli halunnut varmistua että yritys toimii rehellisesti. oli katsonut yrityksen tietoja rikitrip-järjestelmästä, koska hänellä oli mielestään velvollisuus tehdä ikään kuin suppea turvallisuusselvitys ennen aloittamistaan. Mitään työskentelyä estävää ei löytynyt, eikä hän ole paljastanut mitään saamaansa tietoa kenellekään ulkopuoliselle.

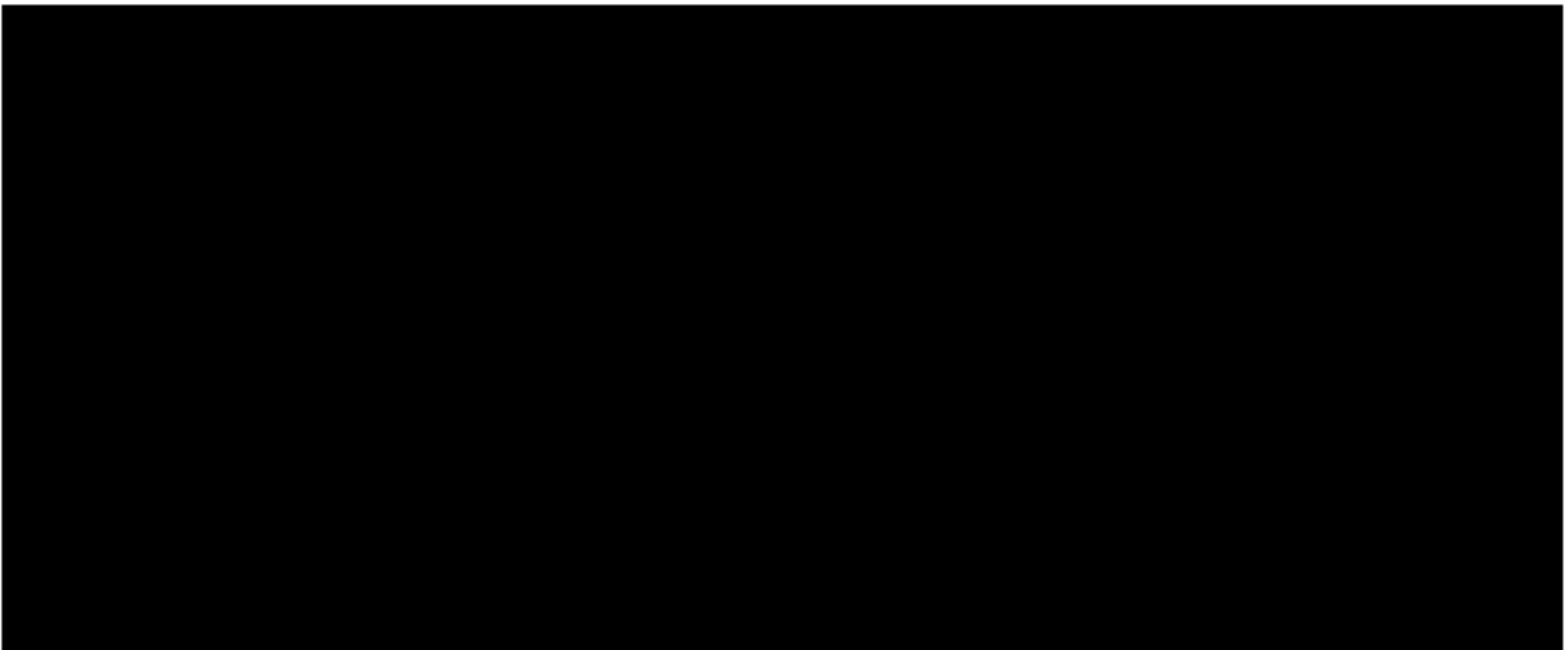
oli aloittanut työt marraskuussa 2010, jolloin hän oli jättänyt verokorttinsa ja allekirjoittanut työsopimuksen.

Todellinen toimenkuva oli laaja, hän kehitti päivittäiseen turvallisuuteen liittyviä asioita, muun muassa kuinka toimipisteitä saadaan turvallisemmiksi ja kuinka ostettu kulta identifioidaan mahdollisten väärinkäytösten varalta ja kuinka kulta kuljetetaan turvallisesti eteenpäin. Yritys oli pieni ja tekimys kaikkea muutakin, kuten opetti kullan arviointia, kalusti toimitiloja ja hoiti Helsingin kaupungin rakennusvirastolta pysäköintitunnukset yrityksen nimissä olleisiin autoihin. Toimenkuva ei juurikaan vastannut titteliä, vaan hän oli enemmänkin "yleismies Jantunen".

Joitakin viikkoja työskenneltyään hänelle tarjottiin kolmesta eri poliisilaitoksesta poliisitöitä vuoden alusta, mukaan lukien Poliisi oli saanut lisärahoitusta ja töitä oli taas tarjolla. Hän otti vastaan tarjotun vakituisen viran, joka alkaisi vuoden 2011 alusta. Hän oli irtisanoutunut ja lopetti marraskuun loppuun. Hän ehti työskennellä yrityksessään vain marraskuun 2010 ja sai yhden kuukauden palkan.

Mitään mikä olisi edistänyt rikosasioiden selvittämistä, ei ollut [redacted] tiedossa, eikä hänen tietojärjestelmistä hakemia henkilöitä ollut sillä hetkellä poliisilla etsinnässä.

[REDACTED]

[REDACTED]

Esitutkimateriaalista ilmenee, että [REDACTED] on tehnyt hakuja poliisin tietojärjestelmistä 21.1.2011, 27.6.2011 ja 20.10.2011.

Haetut henkilöt tai tiedot ovat olleet:

21.1.2011: [REDACTED]

27.6.2011: [REDACTED]

20.10.2011 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Helsingin käräjäoikeus on tuominnut kaksi henkilöä [REDACTED] kohdistuneista rikoksista. Kyseiset henkilöt kuuluivat [REDACTED]-jengiin.

Siitä, onko poliisin tietojärjestelmiin tehdyille haille ollut asiallinen peruste, vastaa [REDACTED].

Väitetystä yllytyksestä ei ole mitään näyttöä. Väite on epälooginen tehtyihin hakuihin ja tekstiviestien sisältöön nähden.

[REDACTED]

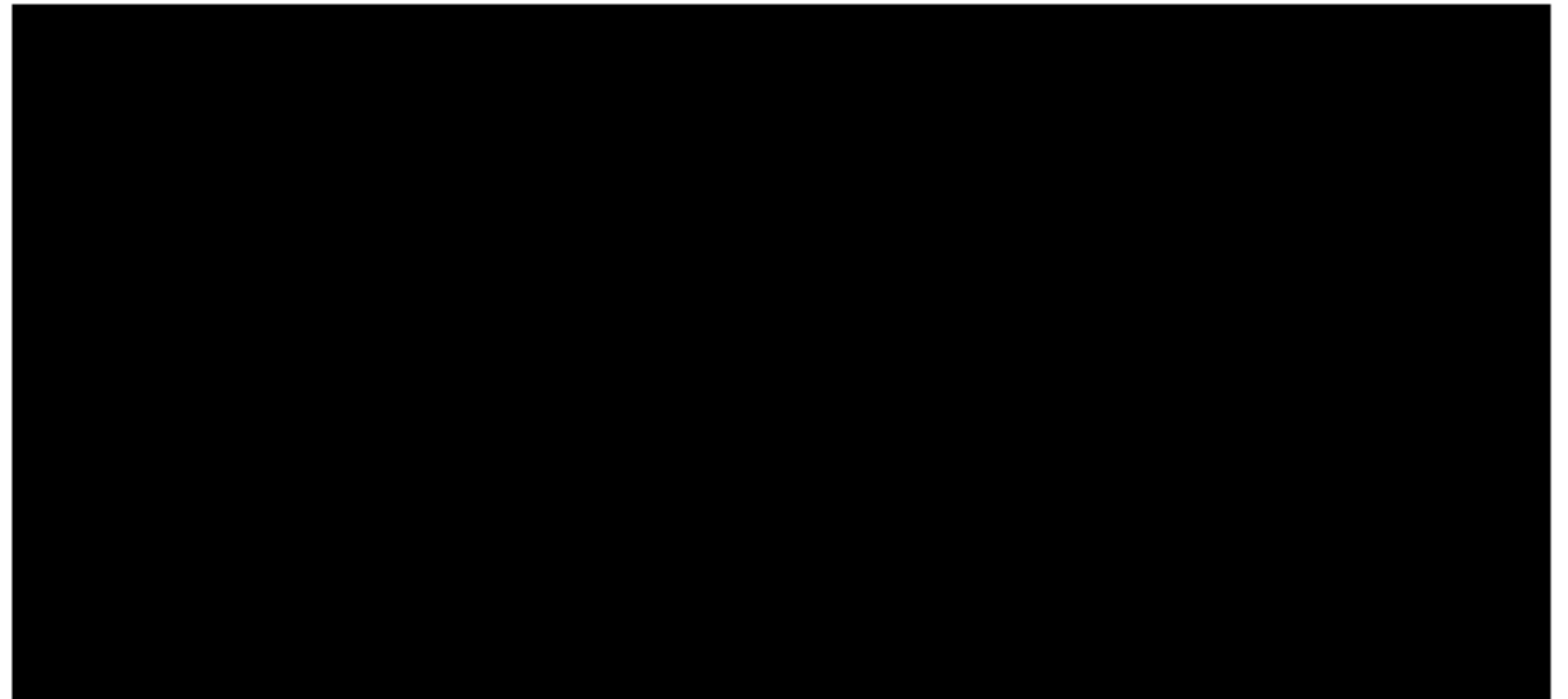

asiana on vastata siihen, täyttääkö teko ylipäättään virkasalaisuuden rikkomisen tunnusmerkistön eli onko tietoa paljastettu tai käytetty oman tai toisen hyödyksi tai jonkun vahingoksi.

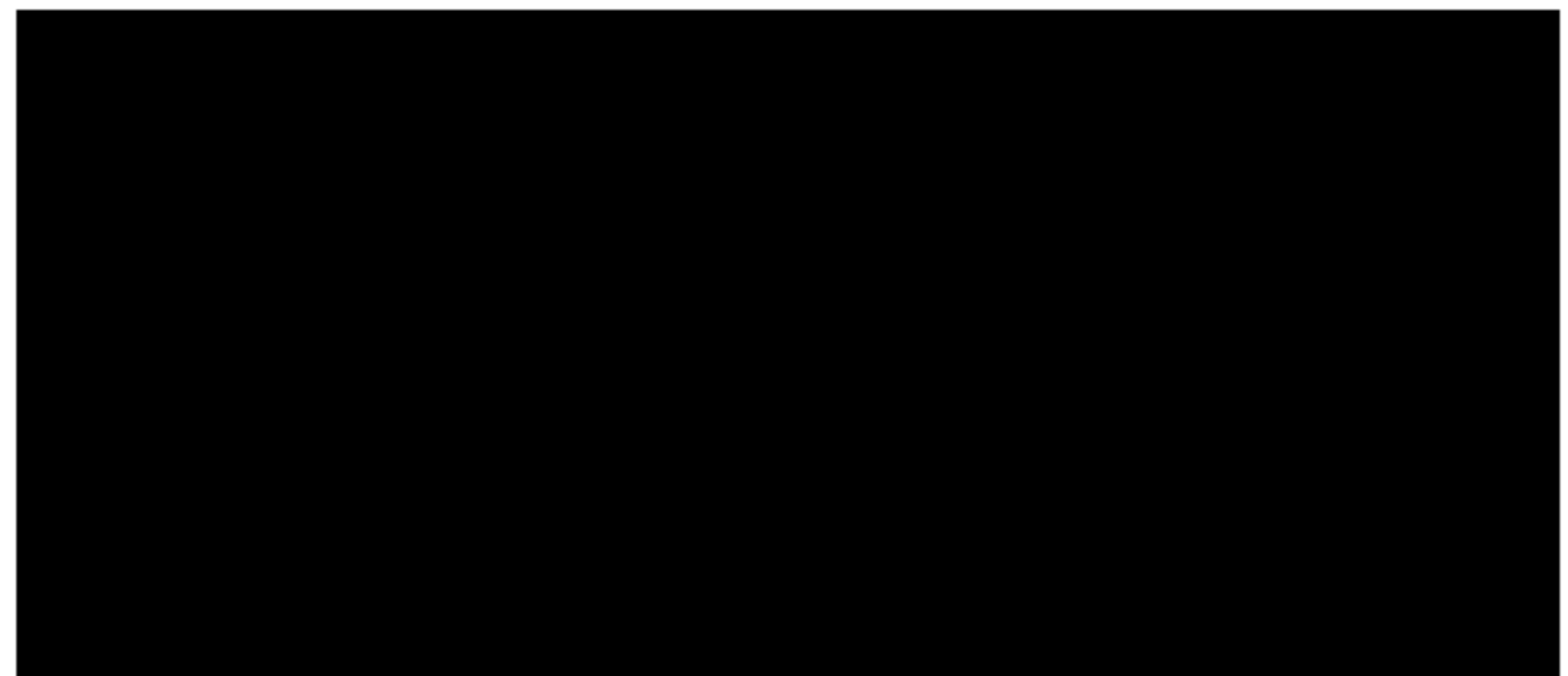
Esitutkinnan perusteella näyttää siltä, että kumpaakaan ei ole tapahtunut.

Todistelu

Henkilötodistelu

Kirjalliset todisteet

Syytekohta 3
- kuten syytekohta 1

Tuomion perustelut

Syyksilukeminen

Vastaaja [REDACTED] on menetellyt syytekohtassa 2 kuvatulla tavalla ja syylistynyt siihen virkavelvollisuuden rikkomiseen, joista syyttäjä on vaatinut hänelle rangaistusta.

Syyksilukemisen perustelut

Syytekohta 2

Lainsäädännöstä

Rikoslain 40 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan on virkamies tuomittava virkavelvollisuuden rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi, jos hän virkaansa toimittaessaan tahallaan muulla kuin edellä tässä luvussa tai 11 luvun 9 a §:ssä säädetyllä tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

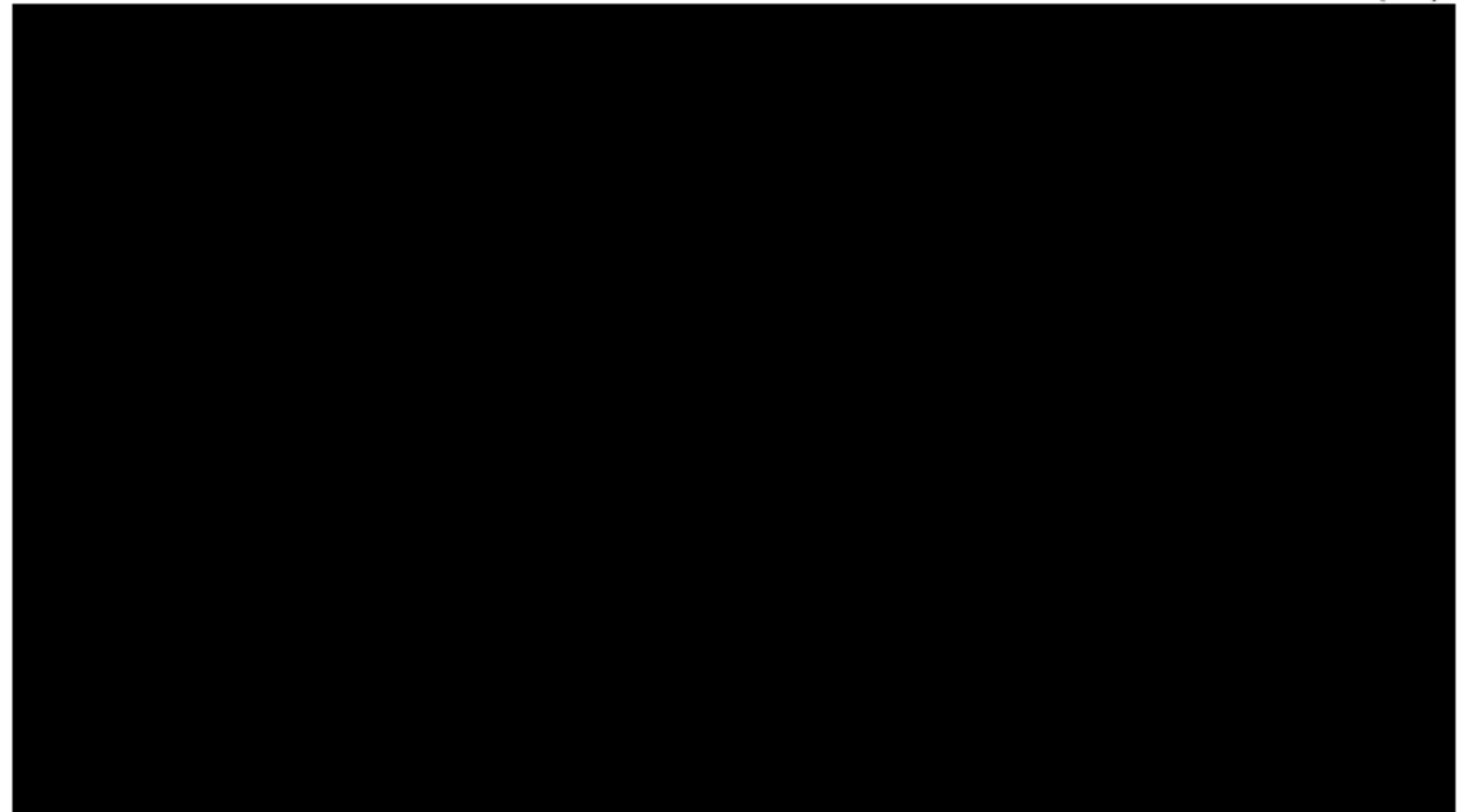
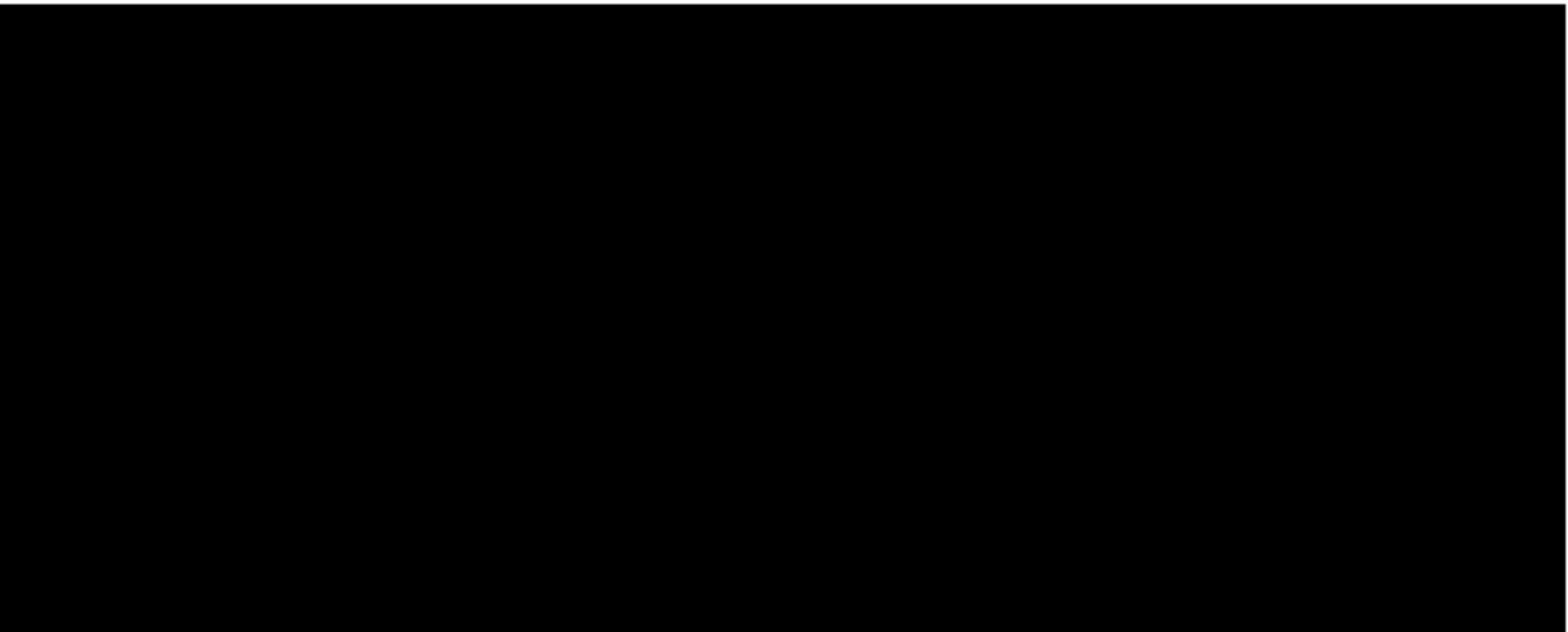
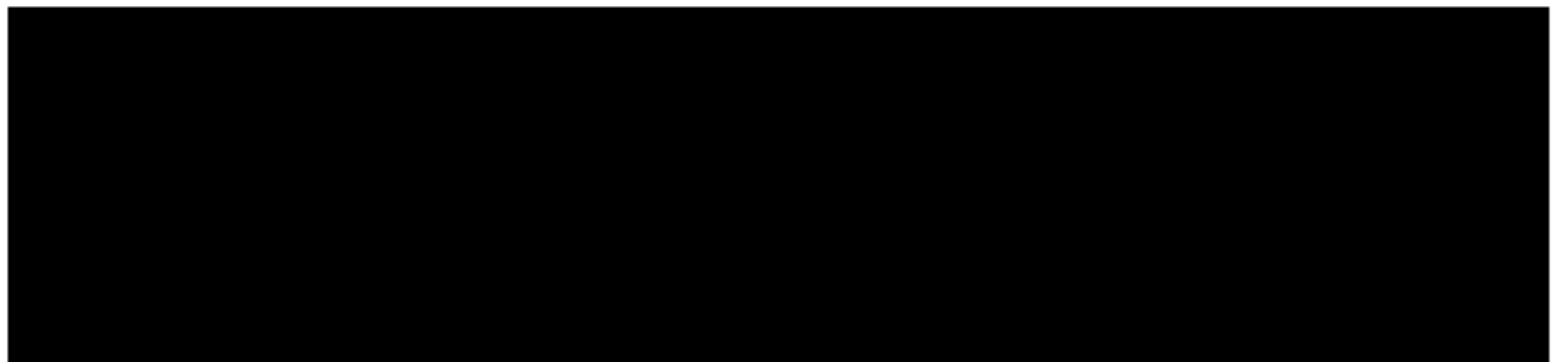
Henkilötietolain 6 §:n mukaan henkilötietojen käsittelyn tulee olla asiallisesti perusteltua rekisterinpitäjän toiminnan kannalta. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset sekä se, mistä henkilötiedot säännönmukaisesti hankitaan ja mihin niitä säännönmukaisesti luovutetaan, on määriteltävä ennen henkilötietojen keräämistä tai muodostamista henkilörekisteriksi. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus tulee määritellä siten, että siitä ilmenee, minkälaisen rekisterinpitäjän tehtävien hoitamiseksi henkilötietoja käsitellään. Saman lain 7 §:n perusteella henkilötietoja saa käyttää tai muutoin käsitellä vain tavalla, joka ei ole yhteensopimaton 6 §:ssä tarkoitettujen käsittelyn tarkoitusten kanssa. Myöhempää henkilötietojen käsittelyä historiallista tutkimusta taikka tieteellistä tai tilastotarkoitusta varten ei pidetä yhteensopimattomana alkuperäisten käsittelyn tarkoitusten kanssa.

Poliisilain 1 §:n mukaan poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä. Poliisi suorittaa lisäksi lupahallintoon liittyvät ja muut sille laissa erikseen säädetyt tehtävät sekä antaa jokaiselle tehtäväpiiriinsä kuuluvaa apua. Jos on perusteltua syytä olettaa henkilön kadonneen tai joutuneen onnettomuuden uhriksi, poliisin on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin henkilön löytämiseksi.

Poliisilain 7 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muussa laissa sekä poliisilain 7 luvussa säädetään.

Asiassa esitetystä todistelusta

[REDACTED] on käräjäoikeudessa kuultuna myöntänyt katsoneensa syytteessä mainittujen henkilöiden tietoja poliisin PATJA- ja Rikitrip-tietojärjestelmistä syytteessä kuvatuin tavoin. Hän oli katsonut tietoja, koska hänen tietoonsa oli tullut, että hänen entisessä työpaikassaan [REDACTED]ssä olisi rikollista toimintaa. Hän oli katsonut, että olisi hänen virkavelvollisuutensa auttaa asian esitutkintaa, koska hän tunsu epäillyt henkilöt ja tiesi muun muassa heidän mahdolliset olinpaikkansa. Hän ei kuitenkaan ollut missään vaiheessa yhteydessä kyseistä rikosepäilyä tutkineeseen tutkijaan tai tutkinnanjohtajaan.

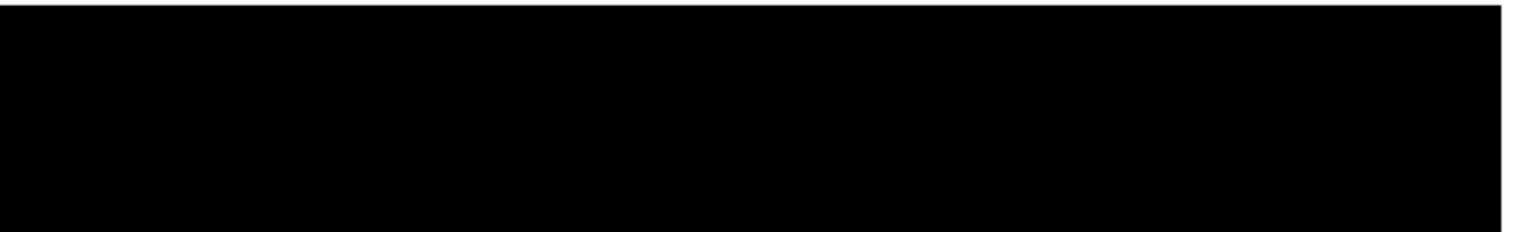
Näytön arvioinnista

kyselyn osalta erikseen. Koska [REDACTED] ei ole ollut kyseisiä henkilöitä koskevia asioita tutkittavana hänen omassa esimiehen hänelle osoittamassa virkatehtävässään eivätkä kyselyt ole olleet hänen virkatehtäviensä eivätkä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta välttämättömiä, on [REDACTED] syylistynyt asianomistajien tekemiksi epäiltyjen rikollisia tekoja koskevien kyselyjen ja tietojen osalta virkavelvollisuuden rikkomiseen henkilötietolain ja henkilötoimen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain säännösten vastaisesti.

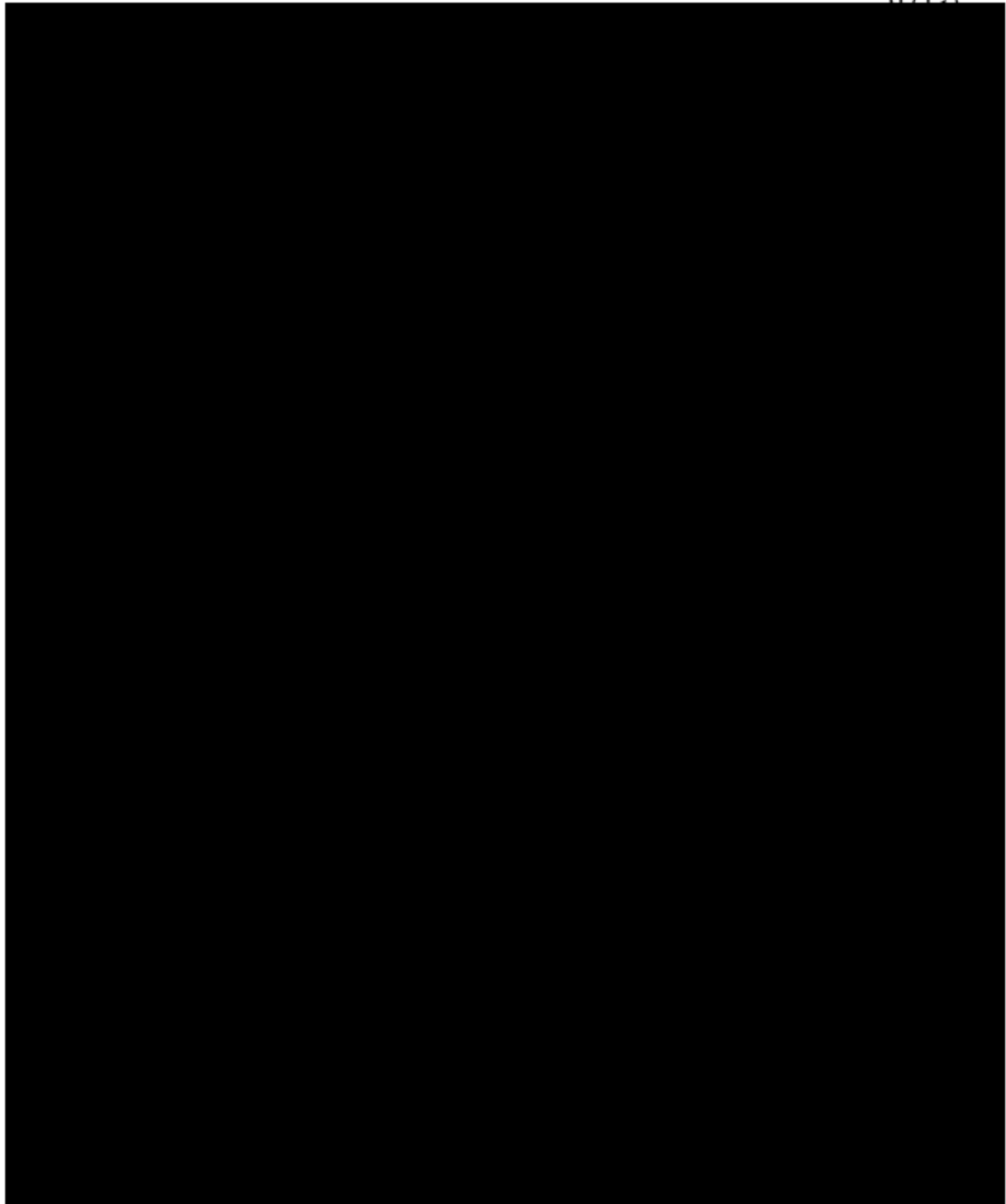
Tekoa ei sen haitallisuus ja vahingollisuus huomioiden ole pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä.

Hylätyt syytteet

Syytekohtien 1 ja 3 mukaiset syytteet on hylätty.

Hylkäämisen perusteet

Edellä olevan perusteella syytekohtien 1 ja 3 mukaiset syytteet hylätään näytön puuttumisen vuoksi.

Seuraamusharkinta

██████████ on edellä selostetuin tavoin katsottu syyllistyneen asiassa virkavelvollisuuden rikkomiseen. Sanotusta teosta tuomitaan vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti sakkorangaistus, joka tässä tapauksessa olisi 30 päiväsakkoa.

██████████ on kertonut noin vuoden ajan vireillä olleen (██████████ kuultu asiassa ensimmäisen kerran 19.2.2015) rikosasian käsittelyn aiheuttaneen hänelle kohtuutonta haittaa, koska se on vaikeuttanut hänen etenemistään virkauralla. Hänen mukaansa hän ei ole voinut rikosepäilyn aikana saada hakemaansa uutta virkanimitystä, joka virka olisi ollut 100 km lähempänä hänen kotoaan. Vaikka yksi vuosi ei sinällään ole kohtuuttoman pitkä aika oikeudenkäynnin kestoksi, pitää käräjäoikeus kuitenkin uskottavana, että ██████████ virkaura poliisina on ollut rikosasian käsittelyn vuoksi vuoden ajan jäädytettynä. Ottaen huomioon, että kyseessä on ██████████ elinkeinotoimintaan kuuluva seikka, olisi asia tullut käsitellä joutuisasti. Tämän vuoksi käräjäoikeus harkitsee

kohtuulliseksi jättää [REDACTED] rangaistukseen tuomitsematta rikoslain 6 luvun 12 §:n 4-kohdan perusteella. Tähän ratkaisuun päätymistä tukee myös se seikka, että asianomistajilla ei ole ollut vahingonkorvausvaatimuksia asiassa.

Oikeudenkäyntikulut

Asian näin päättyessä korvataan [REDACTED] avustajan käyttämisestä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut valtion varoista.

Tuomiolauselma

Asia on ratkaistu oheisten tuomiolauselmien mukaisesti.

Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Os. 2. osasto

Tuomiolauselma

16/106921

19.02.2016

Asianumero
R 15/1710

Vastaaja

Hylätty syyte

1. Virkasalaisuuden rikkominen
21.01.2011 - 20.10.2011

Syyksi luettu rikos

2. Virkavelvollisuuden rikkominen
21.01.2011 - 20.10.2011
Rikoslaki 40 luku 9 § 1
Henkilötietolaki 1 §, 2 §, 6 §, 7 § ja 8 §
Poliisilaki 7 luku 1 § 2 mom.
Julkisuuslaki 22 § 2 mom., 23 § 1.mom. 24 § 3-, 4- ja
26-kohdat
Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettu laki 1
§, 2 § 10-kohta, 15 §, 16 §

Rangaistusseuraamukset

Jätetään rangaistukseen tuomitsematta.

Syytekohdan 2 osalta

Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Os. 2. osasto

Tuomiolauselma

16/106921

19.02.2016

Asianumero
R 15/1710

Vastaaja

Hylätty syyte

3. Yllytys virkasalaisuuden rikkomiseen
26.12.2010 - 20.10.2011

Muut lausunnot

Valtio velvoitetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun 1 a §:n 1 momentin nojalla suorittamaan [redacted] korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 669,60 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen 19.3.2016 lukien.

Muutoksenhaku

Annettiin muutoksenhakuohje.

Lainvoimaisuus

Tuomio ei ole lainvoimainen.

Allekirjoitus

Käräjätuomari Vilja Kutvonen